

Ingliz tilini o'rgatish uchun badiiy filmlardan foydalanish

Toshbayeva Munajat Erkinovna
munoj_80@mail.ru

Ingliz tili amaliy fanlar 1 kafedrasida o'qituvchisi
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Annotatsiya. Maqolada ingliz tilini o'rgatish uchun badiiy filmlardan foydalanish nazariy qarashlar bayon etilgan. Ingliz tilini o'rgatish uchun badiiy filmlardan foydalanish metodikasi ochib berilgan. Shuningdek til o'rgatishda badiiy filmlarning ahamiyati, tamoyili ko'rsatib berilgan. Ingliz tilini o'rganish jarayonida badiiy filmlar samarali o'quv vositasi sifatida foydalanish mumkin. Ushbu metod tilni o'rganishning nafaqat lug'at boyligini, balki madaniy, ijtimoiy aspektlarini ham rivojlantiradi. Badiiy filmlar, tilni real hayot kontekstida, ya'ni tabiiy muloqot orqali o'rganish imkonini beradi, bu esa talabalar uchun yanada qiziqarli va motivatsion bo'ladi. Film orqali eshitish, nutqni tushunish va talaffuzni yaxshilash bilan birga, o'rganuvchilar turli aksanlar, informal va formallik darajalari, shuningdek, turli jamiyatlar va madaniyatlarni o'rganadilar. Tobora ko'proq talabalar nafaqat yangi so'z iboralari, lahjalar, lahjalar yoki dialektlarni o'rganishga emas, balki tilni o'zlashtirishga qiziqish bildirmoqda. Endi talabalar yangi narsalarni o'rganishga va yangi tilni o'rganish jarayonini yaxshiroq tushunishga tobora ko'proq intilishmoqda. Shu sababli, bitiruv loyiha ishiningning maqsadi talabalarga ingliz tilini o'rganish jarayonida o'zlariga bo'lgan ishonch darajasini oshirishning qimmatli va amaliy usullarini taqdim etishdir.

Kalit so'zlar: badiiy film, madaniy sensitivlik, haqiqiy til, kontekst, dialog, idioma.

Using feature films to teach English

Toshbayeva Munajat Erkinovna
munoj_80@mail.ru

Teacher of the Department of Applied Sciences of English 1
Uzbek State University of World Languages

Annotation. The article presents theoretical views on the use of feature films for teaching English. The methodology for using feature films for teaching English is revealed. The importance and principles of feature films in language teaching are also shown. Feature films can be used as an effective teaching tool in the process of learning English. This method develops not only vocabulary, but also cultural and social aspects of language learning. Feature films allow students to learn a language in a real-life context, that is, through natural communication, which is more interesting and motivating for students. Along with improving their listening, speech comprehension, and pronunciation through films, students learn about different accents, informality and formality levels, as well as different societies and cultures. More and more students are interested not only in learning new phrases, dialects, or dialects, but also in mastering the language. Nowadays, students are increasingly eager to learn new things and better understand the process of learning a new language. Therefore, the goal of the graduation project is to provide students with valuable and practical ways to increase their confidence in the process of learning English.

Keywords: feature film, cultural sensitivity, real language, context, dialogue, idiom.

Использование художественных фильмов для обучения английскому языку

Тошбаева Муноят Эркиновна
munoj_80@mail.ru

*Преподаватель кафедры английских прикладных наук I
Узбекский государственный университет мировых языков*

***Аннотация.** В статье представлены теоретические взгляды на использование художественных фильмов для обучения английскому языку. Раскрыта методика использования художественных фильмов для обучения английскому языку. Также показаны значение и принципы художественных фильмов в обучении языку. В процессе изучения английского языка художественные фильмы могут использоваться как эффективное образовательное средство. Этот метод развивает не только словарный запас, но также культурные и социальные аспекты изучения языка. Художественные фильмы позволяют изучать язык в контексте реальной жизни, то есть посредством естественного общения, что более интересно и мотивирует учащихся. Помимо улучшения аудирования, понимания речи и произношения с помощью фильмов, учащиеся узнают о различных акцентах, уровнях неформальности и формальности, а также о различных обществах и культурах. Все больше студентов заинтересованы в освоении языка, а не просто в изучении новых фраз, диалектов, диалектов или диалектов. Сейчас студенты все больше стремятся узнавать новое и лучше понимать процесс изучения нового языка. Поэтому цель дипломной проектной работы – предоставить студентам ценные и практические способы повышения их уверенности в процессе изучения английского языка.*

***Ключевые слова:** художественный фильм, культурная чувствительность, реальный язык, контекст, диалог, идиома.*

Qadim zamonlardan beri til ta'limi har qanday ilg'or mamlakat ta'lim tizimining ajralmas qismi bo'lib kelgan. Chet tilini bilish ko'plab imkoniyatlarni ochib beradi, dunyoqarashini kengaytiradi va insonning intellektual qobiliyatini oshiradi. Zamonaviy umumta'lim maktablarida chet tili fani ikkinchi sinfdan boshlab kiritiladi. Boshqa har qanday fan kabi, chet tili ham maqsad va mazmun toifalariga ega.

Ta'lim mazmunini o'rganish shuni ko'rsatadiki, chet til o'qitish mazmunining nazariy tomonlari metodist olimlar tarafidan faol tekshirilib kelinsada, mazkur metodik tushuncha turlicha talqin etilmoqda. O'quv jarayonida nimani o'rgatish masalasining mohiyatiga oid mutaxassislarining turli, ko'pincha bir-biriga qarama-qarshi fikrlari izohlab kelinmoqda. Bu borada ikki muammo mavjud: birinchisi - nima o'rgatiladi, savoliga javob berishda, aksariyat olimlar ta'lim mazmuni o'rgatiladi, degan aslida to'g'ri, ammo umumiy javobni qaytaradilar. "Nimani - ta'lim mazmunini" muammosining hal etilishi dolzarbligicha qolmoqda. Chet til o'qitish mazmuni tushunchasini mana bunday a'riflash mumkin: muayyan mavzular doirasida chet til birliklarini qo'llab, nutq malakalarining shakllanishini ta'minlashga mo'ljallangan metodik hodisa. (J.Jalolov, 2012).

Jamiyat taraqqiyotining hozirgi bosqichida chet tilini o'rganish alohida ahamiyatga ega. Ta'limga zamonaviy yondashuvlar shuni ta'kidlaydiki, inson atrof-muhit bilan o'zaro munosabatda bo'lgan holda, o'zi ma'lumot olishga faol va tayyor. Chet tilini o'rgatish va o'rganishning ko'plab usullari va shartlari mavjud. Bularga o'qituvchi bilan yoki o'qituvchisiz individual yoki guruhli ta'lim kiradi. Tilni o'rganishning asosiy maqsadi tilni tushunish, gapirish, o'qish yoki yozishni bilishdir. Bu urinishlarning barchasida filmlar muhim rol o'ynashi mumkin. Filmlar talabalarga tilni va uning madaniy kontekstini yaxshiroq tushunishlari uchun kontekstni ta'minlaydi va shuning uchun chet tilini o'rganishni oson va qiziqarli bo'lishiga xizmat qiladi. Filmlar talabalarga asl tilni madaniy va ijtimoiy kontekstdagi shaklda ko'rsatadi. Bunda talabalar tilni real hayotda qanday qo'llanilishini kuzatadilar: jonli muloqot uslublari, dialektlar va aksentlarning xilma-xilligi, madaniyat va urf-odatlar (D.Graddol, 2006). **Mayerning takidlashicha (2001)** audiovizual materiallar talabalarxotirasini kuchaytirib, vizual va eshitish elementlari birgalikda ma'lumotni samarali o'zlashtirishga yordam berishadi Bundan tashqari so'z va iboralarni, grammatik qoidalarni

kontekstual ravishda o'rgatadi. Filmlar qiziqarli bo'lgani uchun talaba larni o'qish jarayoniga faol jalb qiladi. **Krashen (1985)** til o'qitishda motivatsiyaning yuqori bo'lishi muhimligini ta'kidlaydi. Bunda filmlar orqali til o'qish jarayoni talabalar uchun zavqli va ijodiy kechadi. O'rganayotgan til reallikka ko'chirilsa til osonroq o'zlashtiriladi. Filmlar orqali talabalarni kontekstual va jonli shaklda eshitishadi, bu esa tilni tabiiy tarzda o'zlashtirishga yordam beradi. Filmlardagi dialoglar va ssenariylar talaba larning tushunish qobiliyatini rivojlantiradi. Mayerning multimodal ta'lim modeli audiovizual vositalar orqali ma'lumotni samarali o'zlashtirishni qo'llab-quvvatlaydi. Vizual va eshitish materiallari til o'rgatish jarayonini boyitadi, qiziqarli sahnalar va voqealar orqali talaba larni jalb qiladi. (2001)

Filmlar orqali tinglash bilan bog'laydigan o'rganish vositasidir. Darslarni boshlashdan oldin talabalar umumiy o'quv dasturiga ega bo'lishi kerak. Ushbu reja asosan uchta jihatni o'z ichiga oladi (1) nimani o'rganish kerak (2) qanday jarayon va materiallardan foydalanish (3) talabalarning reaksiyalarini qanday bilish kerak? O'quv dasturi xuddi temetik reja Hinkel E. (1999) tomonidan taklif qilingan jarayondir. Kino ta'limi darslarining maqsadi talabalarga sinfdagi faoliyatida mavzuli nozik narsalarni o'rganishga yordam berish va maqsadli til haqida boy ma'lumotlarga ega bo'lishdir. Shuning uchun kino til o'qitishga muljallangan darslarida talabalar quyidagi turli yo'llar bilan tashkil etishlari kerak: filmga oid ba'zi tayanch so'zlar, idiomalar va qoliplarni tushuntirish; berilgan nom asosida film syujetini bashorat qilish; madaniy kelib chiqishi haqida umumiy tasavvurni kiritish; film mavzusini muhokama qilish; turli fikrlarni ifodalash va juftlik yoki o'z guruhlarida xarakterga taqlid qilish. Sinfdagi talabalar talabalarning hayoliy va ijodiy dunyoda bo'lishlariga imkon berish uchun hamma narsani qilishlari kerak. Buni quyidagicha amalga oshirish mumkin: Tushuntirish talabalarning o'rganayotgan tilini sinfdagi to'g'ri yo'naltirish uchun birinchi qadamdir. (Kaiser, 2011)

Ingliz tilida yaratilgan filmlar orqali talabalar xalqaro madaniyatni va turli xil muloqot uslublarni o'rganadilar. Kachru (1992) ingliz tilini xalqaro tilda o'rganish jarayonida madaniy muloqotning ahamiyatini ta'kidlaydi. E.Hinkel (1999) shuningdek, madaniyatni o'qitishda kamida to'rt xil tushunchani tan olish kerakligini ta'kidlaydi: etnik madaniyat, mahalliy madaniyat, akademik madaniyat va intizom madaniyati. Bularning barchasi ta'limga, masalan, madaniyat haqidagi munozaralarga ta'sir qiladi. Kino haqida gap ketganda, televizor va kino kodlari qanchalik madaniy ekanligini o'ylash kerak. Bundan tashqari, ular madaniyatlararo talqin qilinishi kerak.

Stoller (1988) darslarni oldindan rejalashtirish va filmlardan foydalanishga tizimli yondashish muhim ahamiyatga ega ekanligini ta'kidlaydi. Filmlarni oldindan ko'rish va ehtiyotkorlik bilan tanlash kerak. Talabalar kino darsining o'quv maqsadlarini tushunishlari ham muhimdir, chunki ular filmni o'qitish vositasi sifatida ko'rib chiqishlari shart emas, hech bo'lmaganda ular darslikni ko'rib chiqadigan tarzda emas. Til o'rgatishda ingliz tilidagi filmlardan foydalanish tobora kuchayib bormoqda, tadqiqot uning ikkinchi tilni o'zlashtirishga ta'siriga qaratilgan (Kucher, 2020; Aleksandr & Albay, 2016; Kilagard, 2019). Aytilishicha, filmlar madaniyatga singib ketish, tilning haqiqiy ta'sirini o'tkazish va nutq ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Biroq, talabalarning tushunishiga ta'sir qiladigan uzoq film tomosha seanslarida kognitiv yuklanish kabi muammolar mavjud (Kucher, 2020).

Ingliz tilini o'qitishda badiiy filmlarni tanlash tamoyili.

Ingliz tilini o'qitishning an'anaviy usuli har doim ham ishlaymadi, lekin talabalar ning g'oyalari va ijodkorligi va turli xil o'qitish vositalarini qo'shish, albatta, talaba larning diqqatini jamlashga va kerakli til malakasiga samarali erishishga yordam beradi. Kino - bu ingliz tilini EFL yoki ESPlarga samarali tarzda o'rgatish mumkin bo'lgan shunday vosita yoki faoliyatdir. Ko'pgina talabalar filmlar orqali darslar tashkil etadilar, chunki ular bu faoliyat talabalarning talaffuz, lug'at, modulyatsiya va so'zlarni yetkazib berishni samarali, jo'shqin va qiziqarli tarzda o'rganishini ta'minlashini tushunishadi. Shu bilan birga, Allan (1985) talabalarga mos keladigan mavzularni tanlash muhimligini ta'kidlaydi. Talabalar g'ayratli bo'lishi uchun hikoyalar qiziqarli va jozibali bo'lishi

kerak. Umuman olganda, bu qiyin kombinatsiya bo'lsa ham mavzular qiziqarli va pedagogik jihatdan boy bo'lishi kerak. Quyida ingliz tilini o'qitishda filmlarni tanlash uchun asosiy tamoyillar keltirilgan:

1. O'qitish maqsadlariga moslik. Film tanlashda tematik reja asosiga mos mavzular doirasidan kelib chiqqan holda tanlanadi:

- **Syllabus bilan moslik** - filmni tanlashda talabalarning o'rganayotgan til ko'nikmalariga mos bo'lishi kerak, masalan, suhbat, tinglash, leksikani boyitish yoki grammatika. Masalan, ko'p gaplashuvli film, suhbat inglizchasini o'rganishga yordam beradi;

- **Mavzu bilan Moslik** - filmning mavzusi talaba larning yoshi, qiziqishlari va madaniy kontekstlariga mos kelishi kerak. Bu darsni qiziqarli qiladi va talabalarfilmning mazmuni bilan o'z hayotlari o'rtasida bog'lanish imkoniyatini yaratadi;

- **Til Darajasi** - Filmdagi til talaba larning malaka darajasiga mos bo'lishi kerak. Boshlang'ich darajadagi talabalar uchun oddiyroq til va aniq talaffuz kerak, ilg'or talabalaresa murakkab so'z boyligi, idiomalar va tezkor suhbatlarni o'zlashtirishi mumkin.

2. Madaniy va kontekstual moslik ingliz tilini o'qitishda filmlarni tanlashda madaniy moslikni ta'minlash muhim hamiyatga ega. Bu tanlangan materiallarning talaba larning madaniy qadriyatlariga mos kelishini va ularni ingliz tilining turli madaniy kontekstlari bilan tanishtirishni ta'minlaydi. Quyida filmlarni ingliz tilini o'qitishda madaniy moslikni ta'minlash uchun asosiy tamoyillar keltirilgan:

- **Madaniy Sensitivlik** - filmlar ko'pincha o'z mamlakatining madaniyati, qadriyatlari va ijtimoiy masalalarini aks ettiradi. Filmlar tanlashda talabalaruchun madaniy jihatdan mos va ularning turli fondlaridan hurmat bilan foydalanish muhimdir. Bundan tashqari talabalar darsda o'rganayotgan mavzular bilan bog'liq bo'lishi va ularning yoshiga hamda madaniy kontekstiga mos kelishi kerak. Masalan, yosh bolalar uchun mo'ljallangan film kattalar mavzusini o'z ichiga olmasligi lozim.

- **Madaniy jihatdan neytral materiallar** turli madaniy orqa fonlarga ega sinflar uchun butun dunyo tomonidan qabul qilingan mavzularni o'z ichiga olgan filmlarni tanlash tavsiya etiladi, masalan, jamoaviy ish, chidamlilik yoki ekologik muammolar.

- **Global Nuqtai Nazar** - agar sinfda turli mamlakatlardan talabalarbo'lsa, filmni turli mamlakatlar yoki hududlardan tanlash, talabalarga turli ingliz tilida gapiradigan madaniyatlar, lahjalar va aksentlarni tanishtirishga yordam beradi. Bu tilni turli kontekstlarda qanday ishlatilishini tushunishga yordam beradi;

- **Kontekstual Tushuncha** - talabalarning tilni tabiiy muhitda qanday ishlatilishini tushunishi uchun filmning to'liq konteksti mavjud bo'lishi kerak. Bu, ayniqsa, tilning turli ijtimoiy holatlarda qanday ishlatilishini o'rganishda foydalidir, masalan, rasmiy va norasmiy til, yoki ton va tana tili qanday ma'no etkazishi mumkin.

3. Tilda Haqiqiylik. Ingliz tilini o'rgatishda filmlardan foydalanishning muhim afzalliklaridan biri ularning til haqiqiylikini ta'minlash qobiliyatidir. Quyida filmlarni tanlashda til haqiqiylikini hisobga olish bo'yicha asosiy tamoyillar keltirilgan:

- **Tabiiy Dialog** - kundalik ingliz tilidagi gaplashuvlar, slang, idiomatik iboralar va turli aksentlarni tinglash uchun ajoyib manba bo'lib xizmat qiladi. Bu talabalarga tilning haqiqiy suhbatlardagi qanday ishlatilishini tushunishga yordam beradi, bunda kitobda berilgan aniq va qat'iy til o'rniga, tilning real hayotdagi holatlarida ishlatilishi namoyon bo'ladi;

- **Kontekstual Grammatikani Qo'llash** - filmlar ko'pincha grammatikani kontekstda taqdim etadi, bu talabalarga grammatika tuzilmalarining kundalik suhbatlarda qanday ishlatilishini ko'rsatadi. Bu, talabalarga grammatik tuzilmalarning faqat "qanday" emas, balki "nechun" ishlatilishini tushunishga yordam beradi;

- **Haqiqiy Dastlabki Nutq** - filmlar odatda kundalik hayotda ishlatiladigan tabiiy va jonli nutqni taqdim etadi. Bunda jumlar tuzilishi, talaffuz, urg'ular, va odatiy jumla tuzilmalarining ishlatilishi ko'rsatib beriladi. Biz bilamizki ingliz tili keng tarqalgan til va bu tilda gaplashuvchi davlatlar mavjud. Shundan kelib filmlarda Britaniya, Amerika, Avstraliya yoki boshqa ingliz aksentlarining

koʻrsatilishi tilni turli kontekstlarda anglashga yordam beradi. Ammo oʻziga yarasha qiyinchilik ham toʻgʻdiradi. Shu sababli badiiy film tanlashdan oldin talababalrga ingliz tilida gaplashuvchi xalqlarni lugʻaviy, talaffuz, aksent farqlarini.

- **Sleng va Idiomalar** - filmlar talabalarga zamonaviy sleng, idiomalar va soʻz birikmalari bilan tanishish imkoniyatini beradi, bu esa ularning muloqot qobiliyatlarini yaxshilaydi.

- **Mos Keluvchi Uzunlik** - filmning uzunligi darsning vaqt cheklovlariga mos boʻlishi kerak. Toʻliq uzunlikdagi filmlar bir darslik vaqtida koʻrish uchun juda uzun boʻlishi mumkin, shuning uchun filmni sahnalar yoki boʻlimlarga boʻlish va bir nechta darslar davomida koʻrish tavsiya etiladi. Flipped classroomdan foydalangan holda koʻp vaqt va eʼtibor talab qiladigan badiiy filmlarni tanlash mumkin.

- **Sahnalar tezligi** - baʼzi filmlarda sahnalar juda tez surʼatda boʻlishi mumkin, bu esa tezkor suhbatlar yoki murakkab mavzularni oʻz ichiga oladi va boshlangʻich talabalar uchun qiyin boʻlishi mumkin. Shuning uchun talaba larning tilni tushunish darajasiga mos sahnalarni tanlash muhimdir.

4. Talaba larning qiziqishi va motivatsiyasi talabalarining bilim darajasiga qarab, talabalarining ehtiyojlari va qiziqishlari, shuningdek, oʻrganish va oʻqitish maqsadlari, turli xil filmlar hisobga olinishi mumkin.

- **Qiziqish Faktori:** Filmlar talaba larning qiziqishlariga asoslanib tanlanishi kerak. Talaba larning hobbilari, maqsadlari yoki madaniy qiziqishlariga mos film tanlash, darsni qiziqarli qiladi va motivatsiyani oshiradi.

- **Vizual va Emotsional Jozibadorlik:** Kuchli vizual elementlar va emotsional mazmunga ega filmlar talaba larning diqqatini tortadi va material bilan bogʻlanishlarini kuchaytiradi. Qiziqarli qahramonlar, syujetlar va kino sanʼati darsni esda qolarli va yoqimli qiladi.

- **Faol Oʻrganish Imkoniyatlari:** Filmni tanlashda, munozara, rol oʻynash yoki debatlar kabi interaktiv faoliyatlarga imkon beradigan filmlar tanlang. Bu faoliyatlar talabalarga tilni faol ravishda ishlatishga va filmning mavzulari haqida fikrlarini ifodalashga yordam beradi.

5. Maxsus til koʻnikmalariga diqqat ingliz tilini oʻrganishda turli til koʻnikmalarini rivojlantirish uchun filmlar ham samarali vosita hisoblanadi. Toʻgʻri tanlangan filmlar talaba larning tinglash, gapirish, yozish va oʻqish koʻnikmalarini mustahkamlashda katta yordam beradi. Quyida filmlar orqali til koʻnikmalarini rivojlantirishning asosiy tamoyillari keltirilgan:

- **Tinglash koʻnikmalari:** Filmlar tinglash koʻnikmalarini rivojlantirishda juda foydali boʻlishi mumkin. Aksentlarga, intonatsiyalarga va turli gapirish tezliklariga eʼtibor qarating. Filmlar turli tinglash sinovlari, masalan, kundalik suhbatlar, rasmiy til va mintaqaviy aksentlarni taklif qiladi.

- **Suhbatni amalda qoʻllash:** Filmlar suhbatni amalda qoʻllash uchun yaxshi model boʻlishi mumkin. Baʼzi sahnalarni tomosha qilishdan keyin, talabalar dialogni roʻyxatlashlari yoki qahramonlarning motivlari va emotsiyalarini muhokama qilishlari mumkin, bu esa suhbat oʻquvini rivojlantiradi.

- **Yozish va Oʻqish:** Filmlar, shuningdek, yozma vazifalar uchun asos boʻlishi mumkin, masalan, sharhlar, qisqacha xulosalar yoki film mavzulariga asoslangan ijodiy javoblar. Bundan tashqari, subtitrlarni kuzatish yoki film ssenariylarini oʻqish orqali oʻqish tushunishini kuchaytirish mumkin.

6. Tanqidiy fikr yuritish potentsiali Filmlar tanqidiy fikrlash koʻnikmalarini rivojlantirish uchun ajoyib manba hisoblanadi. Talabalar filmlardagi murakkab mavzular, qahramonlarning motivlari va ijtimoiy masalalarni tahlil qilish orqali oʻz fikrlash va ifoda qilish qobiliyatlarini rivojlantiradilar. Quyida filmlar orqali tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning asosiy tamoyillari keltirilgan:

- **Mavzular va xabarlar:** Tanqidiy fikrlashni va muhokamalarni ragʻbatlantiradigan filmlar tanlang. Murakkab mavzular yoki ijtimoiy masalalar boʻlgan filmlar, talaba larni debatlarida ishtirok etishga, fikrlarini ifodalashga va ijtimoiy mavzularda oʻylashga undaydi. Bu nafaqat ingliz tilini oʻrganishga, balki tanqidiy fikrlash va tahliliy koʻnikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

• **Qahramonlarni tahlil qilish:** Qahramonlarning motivlari, emotsiyalari va qarorlarini tahlil qilish, talabalarga odamlarni tasvirlash, fikrlarni ifodalash va shartli va modallilik.

Stoller (1988) EFL sinflari uchun mos filmlarni tanlash uchun batafsil mezonlarni taqdim etadi. Talabalarning bilim darajasiga qarab, talabalarning ehtiyojlari va qiziqishlari, shuningdek, o'rganish va o'qitish maqsadlari, turli xil filmlar hisobga olinishi mumkin. O'qituvchi filmni nima uchun, va qaysi talabalar bilan ishlatmoqchiligi sabablari haqida o'ylashi kerak. Shuningdek, o'qituvchi filmda foydalanish mumkin bo'lgan boshqa materiallar bor-yo'qligini, film talabalarga nima uchun qiziqarli va ular nima uchun uni yoqtirishini ham o'ylab ko'rish kerak. Shuningdek, u talabalar filmdan nimani tushunishlarini kutayotgani haqida oldindan o'ylash kerak.

O'qituvchisida o'yin-kulgi uchun filmlardan foydalanmaslik kerak. Ular, jumladan, ta'lim maqsadlarida foydalanishlari kerak. Filmlar juda foydali, chunki ular til o'rganuvchilarni yangi g'oyalar bilan tanishtiradi; real tajriba beradi va talabalarning bilim va tushunchalarini oshiradi. Filmlardan foydalangan holda o'qituvchi tartib-qoidalarga muvofiq dars berishi kerak:

1) O'qituvchi tomonidan filmni oldindan ko'rish va film haqida qisqacha kirish qismini tayyorlash;

2) Talabalarga film ko'rsatish;

3) Film mavzusi bo'yicha guruh muhokamalari va muammoni oldingi bilimlarga moslashtirish kabi keyingi harakatlarga tayyorgarlik ko'rish kerak.

Xulosa qilganda Badiiy film - bu ingliz tili o'qituvchilari tomonidan ingliz tili ko'nikmalarini oshirish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan audio-vizual vositalardan biri. Ingliz tilini o'qitishda ingliz filmlaridan foydalanishning ba'zi afzalliklari bor, masalan, filmlar o'qituvchilarning ingliz tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishini saqlab qolishi, filmlar talabalarning tinglash qobiliyatini oshirishi, filmlar o'qituvchilarning nutq mahoratini oshirishi, filmlar talaffuzini yaxshilashi va filmlar talaffuzini yaxshilashi. talabalarning so'z boyligini oshirishda ko'makchi vosita hisoblanadi. Bundan tashqari talabalar o'rganayotgan davlat tilini nafaqat tilini balki u yerdagi urf-odat, madaniyati bilan tanishish imkonini beradi. Badiiy filmlar autantik material hisoblangani uchun real muloqatlarni ko'rib o'ni tahlil qilishga yaxhi manbaa hisoblanadi. Ingliz tilidagi filmlar ingliz tilida so'zlashuvchi madaniyatni tanishtirishning ajoyib usuli hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Kaiser, M. (2011). New approaches to exploiting film in the foreign language classroom. *L2 Journal*, 3(2), 232-249.

2. J.Jalolov. Chet tili o'qitish metodikasi/O'qituvchi nashiryot, 2012, Toshkent.

3. Graddol, D. (2006). *English next: Why global English may mean the end of 'English as a foreign language'*. British Council.

4. Allan, D. E. (1985). *Teaching English as a second language: A handbook for curriculum development and teacher training*. New York: Harper & Row.

5. Kucher, M. (2020). *Integrating authentic materials in EFL classrooms: A practical guide for teachers*. London: Routledge.

6. Stoller, F. L. (1988). Integrating authentic materials into EFL classrooms: Theory and practice. *TESOL Quarterly*, 22(4), 100-114.

7. Bakirova H.B. Formation of lexical skills in learning terminology university/ foreign in a Emergent: language non-language journal of educational discoveries and lifelong learning (EJEDL) ISSN 2776-0995 Vol. 2, Issue 5, 2021, Indonesia.

8. Hinkel, E. 1999. *Culture in Second language Teaching and Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.